

GÖTZ ANDREA

TOLMÁCSOLÁSI KORPUSZOK AZ ÖNÁLLÓ TANULÁSBAN ÉS A TÁVOLLÉTI OKTATÁSBAN: EGY MAGYAR INTERMODÁLIS KORPUSZ OKTATÁSI LEHETŐSÉGEINEK BEMUTATÁSA

1. Bevezetés

Az elmúlt két évtizedben a fordítás és tolmácsolás korpuszalapú kutatása ugrásszerű fejlődésnek indult. Ezzel egy időben a fordítás oktatása is beépítette módszerei közé a korpuszalapú fordítástudomány technikáit és eredményeit, manapság már rutinszerűen alkalmazva a fordítási korpuszokat. A tolmácsolásoktatás területén ezzel szemben a korpuszok használata még csak elterjedőfélben van annak ellenére, hogy a korpuszok kitűnően hasznosíthatók a tolmácsolás konstruktivista pedagógiai megközelítésében (l. Fantinuoli 2018). Ennek egyik oka a beszélt nyelvi korpuszok építésének nehézségeiben rejlik, másrésztől azonban a tolmácsolás beszédek gyűjtése gyakran jogi, valamint technikai problémákba ütközik. Az utóbbi okból kifolyólag számos korpusz az Európai Parlament szabadon hozzáférhető anyagait hasznosítja. A jelen tanulmány a Magyar Európai Parlamenti Intermodális Korpusz (MEPIK) példáján mutatja be a tolmácsolási korpuszok oktatási lehetőségeit a távolléti oktatásban és az egyéni tanulásban egyaránt.

A korpuszalapú tolmácsolástudomány az elmúlt évtizedben „háziiparból” „virágzó kutatási területté” nőtte ki magát (Bendazzoli 2018; Bendazzoli–Russo–Defrancq 2018). Ennek megfelelően a korpuszalapú tolmácsoláskutatás számos témát és diszciplínát bevont vizsgálatainak körébe, bár ezen empirikus kutatások eredményeinek kamatoztatása egyelőre még várat magára a tolmácsolás pedagógiájában. A már kifejlesztett tolmácsolási korpuszok azonban számos pedagógiai felhasználási lehetőséget kínálnak mind az oktatók, mind pedig a hallgatók számára. A tolmácsolási korpuszok többnyire párhuzamos, illetve összehasonlítható alkorpuszokból vagy komponensekből állnak, a két korpusztípus eltérő lehetőségeket nyújt.

Az összehasonlítható korpuszok hasznosnak bizonyulhatnak az egy bizonyos témából felkészülni vágyó tolmácsoknak, hiszen ezek a korpuszok segíthetnek az adott szaknyelv terminusainak, nyelvhasználatának, műfaji konvencióinak megismerésében. A párhuzamos korpuszokkal szemben, amelyek kontrasztív jegyek, tolmácsolási megfelelők kimutatására alkalmasak, az összehasonlítható korpuszok a tolmácsolás eredeti szövegek tulajdonságainak egybevetését teszik lehetővé. A párhuzamos tolmácsolási korpuszok a forrás- és célszövegek, vagyis az eredeti szövegeket és azok tolmácsolt változatát foglalják magukba egymással párhuzamosított, kereshető formában.

Az összehasonlítható korpuszok a forrás- vagy célszövegekhez hasonló, azokkal megegyező kommunikációs szituációban, témában keletkezett szövegeket gyűjtenek össze. A megfelelően felépített, hangzóanyagot is tartalmazó párhuzamos tolmácsolási korpuszok hasznos gyakorlóanyaggal szolgálnak tanórai vagy az önállóan végzett feladatokhoz is (Sandrelli 2010).

Az intermodális korpuszok a tolmácsolás kutatásának és oktatásának egy újabb lehetőségét jelentik. Az *intermodális* korpusz megnevezés arra utal, hogy ezekben a korpuszokban egyaránt megtalálható ugyanazon forrásszövegek fordítása és tolmácsolása. A „valódi” intermodális korpuszok szövegei emiatt erősen specializált és – ebből kifolyólag – meglehetősen korlátozott kommunikációs szituációkban keletkeznek. Ezek közé tartoznak a többnyelvű és modalitású parlamentek felszólalásai, mint például a kanadai parlament vagy az Európai Parlament vitái, vagy a nemzetközi intézmények, mint például az ENSZ vagy a WTO üléseinek anyagai.

Annak ténye, hogy „természetes” körülmények között egyazon szöveg fordított és tolmácsolt változatára csak meghatározott kommunikációs helyzetekben van igény, erősen leszűkíti az ezekből a szövegekből épített korpuszok által lefedett regiszterek, műfajok, témakörök, tolmácsolási és fordítási módozatok stb. körét. Emellett meg kell említeni azt is, hogy a fordítás és a tolmácsolás alapjául szolgáló forrásszöveg nem feltétlenül egyezik meg tökéletesen egymással: az élőbeszédben elhangzott szövegeket ugyanis gyakran normalizálják, mielőtt fordítást készítenének belőlük. Ennek révén a tolmácsolt és fordított célszövegek minimálisan eltérő forrásszövegekből keletkeznek.

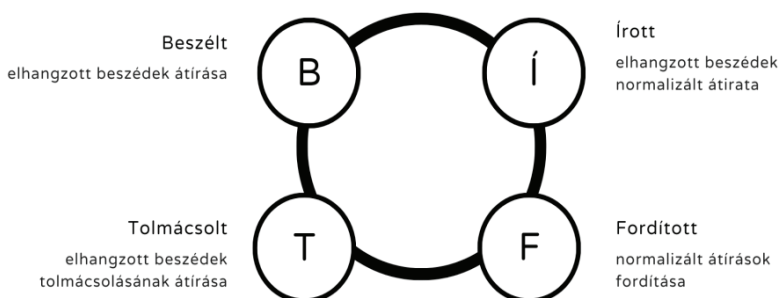
Az európai intermodális korpuszok túlnyomó többségben európai parlamenti felszólalásokból állnak. A legnagyobb és legjobban ismert korpusz az EPTIC (European Parliament Translation and Interpreting Corpus) (Bernardini–Ferraresi–Miličević 2016). Az EPTIC eredetileg csak tolmácsolt szövegeket tartalmazott angol–olasz, olasz–angol nyelvirányban. Az elmúlt években azonban a korpusz nemzetközi együttműködésnek köszönhetően több nyelvvel is kibővült, amelyek között nemrégiben megjelent a magyar igénye is (Kovács 2020, l. W1). Az intermodális korpuszok szintén számos pedagógiai felhasználási lehetőséggel kecsegtetnek a tolmácsolás képzésben is (Ferraresi 2016).

A következőkben a tanulmány ismerteti a MEPIK-korpuszt, a korpusz párhuzamosítási folyamatát, a korpusz hangzóanyagának lehetőségeit, majd pedig a korpusz pedagógia alkalmazásait mutatja be bizonyos korpuszkezelő programok révén.

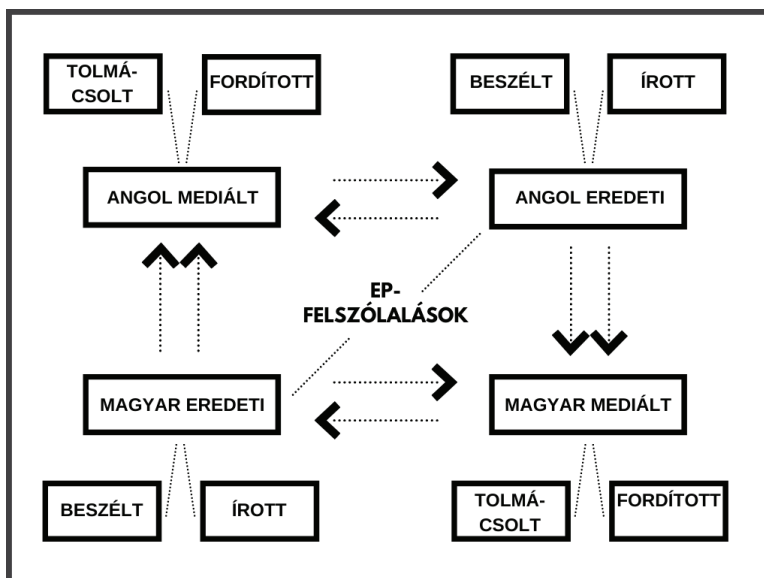
2. A Magyar Európai Parlamenti Intermodális Korpusz (MEPIK)

A MEPIK a Pannonia magyar fordítási korpusz részét képezi, munkálatai 2016-ban kezdődtek. A MEPIK más európai intermodális korpuszok mintájára (pl. EPTIC; EPICG [Defrancq–Plevoets–Magnifico 2015]) európai parlamenti felszólalásokból és ezek szinkrontolmácsolásából áll. A MEPIK építését és felhasználási lehetőségeit részletesen ismerteti Götz (2017).

A MEPIK-ben – intermodális korpuszként – megtalálhatók az európai parlamenti felszólalások fordított és tolmácsolt változatai. A korpusz így lehetővé teszi az eredeti (nem tolmácsolt, nem fordított) és mediált (fordított, tolmácsolt) szövegek, valamint a fordított és tolmácsolt szövegek tanulmányozását angol és magyar nyelven. Az 1. és 2. ábra a korpusz felépítését mutatja.

1. ábra: A MEPIK komponensei

2. ábra: A MEPIK részletes felépítése

A MEPIK jelenleg kétirányú magyar–angol korpusz, azonban a magyar komponens német és francia kiegészítése folyamatban van. Az 1. táblázat a korpusz méretét mutatja. A teljes korpusz mérete 263 032 szó.

	angol	magyar
eredeti (hangzó)	32 656	33 031
tolmácsolt	23 219	37 356
eredeti (írott)	32 467	32 168
fordított	44 354	27 781
Σ	132 696	130 336

1. táblázat: A MEPIK és komponenseinek szószáma

A korpusz mérete megfelel az EPTIC-ének, illetve bizonyos komponenseit tekintve meghaladja azt. Az intermodális korpuszok a technológiai fejlődésnek köszönhetően néhány ezer szóról – 8,327 szó (Shlesinger 2009), 175,122 szó (Bernardini–Ferraresi – Miličević 2016) – több százezer szavas korpuszokká nőttek. Méretük azonban még így is eltörpül a manapság bevettnek tekinthető – írott – megakorpuszok többmilliárdos szószáma mellett. Az intermodális korpuszok kibővítésének legnagyobb akadálya az átírások készítésének idő- és munkaigényes folyamata. Bár az emberi átírások pontosságával angol nyelven vetekszik a gépi beszédfelismerés, más nyelveken a gépi átírás korántsem vezetne idő vagy munka megtakarításához. Ennek megfelelően a MEPIK átírását is emberi átírók (MA-hallgatók) végezték, majd a projekt vezetője – a magyar–angol, angol–magyar komponensek átírásainak esetében a jelen szerző – ellenőrizte.

A szövegek jelenleg TXT-formátumban felhőalapú tárhelyen elérhetők. Emellett a felszólalások és azok tolmácsolásai video- és audiofájlok formájában is rendelkezésre állnak. A szövegek pedagógiai felhasználását ezen anyagok megléte nagyban elősegítheti. Mivel a korpusz egyelőre nem rendelkezik webfelülettel, a kutatók és érdeklődők személyes egyeztetés útján kapnak hozzáférést. Az ELTE Fordítástudományi Doktori Programjában több doktori munka és kutatás is ezen a korpuszon alapszik.

2.1. Párhuzamos korpusz építése és elemzése a Sketch Engine-nel

A TXT-ként tárolt szövegeket számos ingyenes korpuszkezelő programba be lehet tölteni, párhuzamos korpuszt azonban kevés program képes kezelni, és speciális formázást igényelhetnek. A MEPIK szövegeiből a Sketch Engine korpuszkezelő program segítségével állítottam elő párhuzamos korpuszt. A Sketch Engine tabuláris elrendezésű fájlból (táblázatkezelő program vagy fordítástámogató program fordítómemória kiterjesztése) automatikusan párhuzamos korpuszt hoz létre. Többnyelvű korpusz esetében minden egyes nyelv külön oszlopba kerül, a nyelv megnevezését az oszlopok első sorában, a

metaadatokat pedig a szövegeket megelőző sorban lehet megadni. Az ennek megfelelően formázott, beolvasható fájl a 3. ábra szemlélteti. A példán a metaadatok között a szöveg-fájlok neve, a tolmácsolás típusa, a tolmács neve és azonosítója szerepel.

Hungarian	German	English
<doc name="43 c" type="relay">	<doc name="43(d) d" type="relay">	<doc name="43 d" type="relay" sex="male" id="EM06">
Az új tagállamok között Magyarország számára létfontosságú témát Die neuen Mitgliedstaaten und für Ungarn ist dieses Thema von großer Bedeutung.	Ich danke Ihnen Herr Vorsitzender.	Thank you very much President.
Vannak olyan riasztó információk hogy bizonyos bizottsági döntéshozók a kohéziós politika költségvetését 2014-től lényegesen csökkenteni akarják. Ez angolykos lépés lenne.	Wir haben die Nachricht erhalten dass manche Entscheidungsträger in der Kommission den Haushalt von 2014 grundsätzlich kürzen wollen das ist Selbstmord.	For the new Member States and for Hungary this is a very important topic.
Ebilen az esetben nemcsak a szegények régió [szegényebb régiók] felzárkózása nem valószínű meg hanem az Európa 2020 stratégiája is veszélybe kerül.	In diesem Fall würden nämlich nicht nur die ärmeren Regionen nicht mehr aufholen können sondern die Ziele der EU 2020-Strategie würden auch nicht erreicht werden.	We've have heard news that some decision makers in the Commission would like to cut the budget quite seriously in 2014 but that would just be shooting ourselves in the foot.
Nagyon helyes és társadalmilag igazságos az a javaslat hogy hozzunk létre egy átmeneti támogatási kategóriát. Elfogadhatatlan azonban a kohéziós támogatásoknak a makrogazdasági feltételek rendszerhez kötése mivel a régiókat olyan büntetnérik olyan kormányzati politikáért amelyre nem tudnak befolyást gyakorolni	Es ist sehr gerecht und richtig zu sagen einen Übergangsmethodus zu finden es ist aber nicht zu akzeptieren dass Kohäsionsziele an die makroökonomischen Ziele gebunden werden denn das würde die Mitgliedstaaten der Regionen bestrafen für etwas worauf sie keinen Einfluss nehmen können.	Because it means that not just the poorest regions wouldn't be able to catch up but also the objectives of the 20 [EU 2020] strategy would not be achievable either.
és végzetül a kohéziós politika működési mechanizmusa bevált alapvetően jó az átláthatóságot növelni kell és csökkenteni kell a bürokráciát. Köszönöm.	Zuletzt der jetzige Mechanismus der Kohäsionspolitik ist gut transparent es könnte noch transparenter werden und weniger lasten auf die Mitglieder.	The mechanism for the cohesion policy is good and transparent it could be made more transparent and less obscure.
</doc>	</doc>	</doc>

3. ábra: A párhuzamos korpusz forrásfájljának elrendezése

A programba betöltve a korpusz számos keresést és lekérdezést támogat. A 4. ábra a párhuzamos konkordancia funkcióját illusztrálja. A konkordanciasorok bal oldalán az adott találat metaadatai találhatóak, ez esetben a keresés a szöveg számát és a tolmácsolás típusát tünteti fel, de bármely metaadat megjeleníthető, illetve a találatok ezekre szűrhetők. A 4. ábrán látható keresés a *mivel* elemet és ennek angol megfelelőit, illetve a program által akként azonosított elemeket mutatja. Ugyan a Sketch Engine kielégítően dolgozza fel a magyar szövegeket (lemmatizálás, POS-tagging stb.), kontrasztív, fordítási feladatok elvégzésére nem alkalmas. A konkordanciasorok lekérdezésén kívül a korpuszra jellemző szavakat gyűjtő kulcsszavak és a gyakorisági adatokat közlő szölista funkciók is hasznosnak bizonyulnak a szövegek elemzésében.

PARALLEL CONCORDANCE

simple *mivel* • 13
355.92 per million tokens • 0.036%

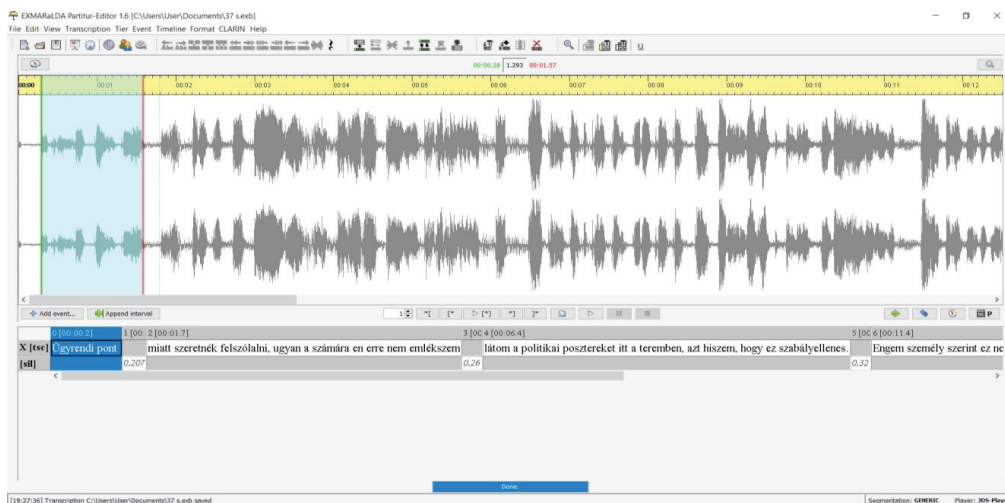
HEPIC, English

① relay • 43 c	<S> Nagyon helyes és társadalmilag igazságos az a javaslat hogy hozzunk létre egy átmeneti támogatási kategóriát. </S><S> Elfogadhatatlan azonban a kohéziós támogatásoknak a makrogazdasági feltételek rendszerhez kötése <i>mivel</i> a régiókat olyan büntetnérik olyan kormányzati politikáért amelyre nem tudnak befolyást gyakorolni </S>	<S> It is fair and right to say that there ought to be a transitional method found but it is not acceptable that cohesion objectives and macro-economic objectives need to be bound inextricably together <i>because</i> that would punish regions for something that they don't have no control over. </S>
① relay • 372 c	<S> mi képviselők gyakran kapunk olyan kérdéseket a polgároktól, hogy tulajdonképpen <i>mivel</i> is foglalkozunk mi itt a Parlamentben. </S>	<S> Many citizens wonder what we members of the European Parliament do </S>
① HU direct • 396 c	<S> <i>Mivel</i> magyarazzák </S>	<S> can you explain something to me? </S>
① HU direct • 398 c	<S> <i>Mivel</i> azonban az alapok továbbra is csak városi területeken finanszírozzák a felújításokat mégsem orihetünk önfelelden. </S>	<S> But only urban areas may benefit from the funds </S>
① HU direct • 398 c	<S> <i>Mivel</i> a mindannyiunk számára fontos panelprogramot nem akarjuk semmilyen módon veszélyeztetni beleértve hogy most mégsem adunk be módosítókat. </S>	<S> Due to the fact <i>that</i> we do not want to endanger this programme we agreed not to modify the programme. </S>
① EN direct • 402 c	<S> Kérem a Bizottságot hogy ezeket a hangulatkeltéseket szigorúan ellenőrizze és főleg ne terjessze <i>mivel</i> ezzel nagyon le lehet jártni az Unió presztízst és hazámban a választások előtt. </S>	<S> ===NONE=== </S>
① relay • 409 c	<S> Nem biztosított az azonos nemű párok számára a szabad mozgás az Unió területén <i>mivel</i> a civil státusz kölcsönös elismerése sem adott. </S>	<S> ===NONE=== </S>
① relay • 430 c	<S> <i>Mivel</i> azonban szerintem ezt az egész kérdéskört nagyon átfogóan kell kezelni </S>	<S> and I think there should be an overview taken of these issues. </S>
① relay • 437 c	<S> Emellett <i>mivel</i> Európa-szerte terjed az a nézet hogy az EU-pénzekre nem vigyázunk eléggé így a közvéleménynek választóinknak az adófizetőknek is politikailag tartozunk ezzel. </S>	<S> But unfortunately there is a general view in Europe <i>that</i> the EU spending need not be controlled but we owe this control to our voters. </S>

4. ábra: A mivel párhuzamos konkordanciája

2.2. Hangzó korpusz készítése és elemzése az EXMARaLDA-val

Az ingyenes EXMARaLDA (Schmidt–Wörner 2009) korpuszkezelő szoftver hangzó korpuszok építését és elemzését teszi lehetővé. A program elsősorban audiofájlok annotálását és átírások kezelését, valamint keresését támogatja, azonban bizonyos videofájlokat is képes kezelni. Az audiofájlok szövegesen annotálhatók és kereshetők az 5. ábrán bemutatott módon: az első sorban az adott beszéd magyar tolmácsolásának átírása, a másodikban a néma szünetek pozíciója és hossza látható. A program több audiosávot is be tud tölteni, így a több hangsávot tartalmazó fájl egyszerre lehetővé teszi az eredeti és tolmácsolt hangsávok lejátszását és annotálását. Az EPICG anyagai ezzel az eljárással készülnek (W2).

5. ábra: Átírás az EXMARaLDA-val

3. Pedagógiai felhasználás

3.1. Terminológia és fordítási megfelelők

A párhuzamos korpusz a fent említett konkordancia, szógyakorisági és kulcsszó funkciókkal nagyban elősegíti a terminológiai anyagok készítését. A OneClick Terms (W3) a – Sketch Engine technológiájára épülve – specifikusan a terminológia kinyerését szolgálja. Párhuzamos korpusz esetén tehát a programcsomag mind a terminusok kinyerésére, mind azok fordítási megfelelőinek azonosítására alkalmas. A 6. ábra a MEPIK eredeti magyar felszólalásokat tartalmazó magyar alkorpusz OneClick Terms alkalmazással kinyert terminusait szemlélteti.

Results			
Single words (CSV)	Multi words (CSV)		
Single words	Multi words		
képviselőtárs	46 hu 11004 hu ***	biztos úr	36 hu 1188 hu ***
jelentéstevő	13 hu 1825 hu ***	szót elnök	19 hu 36 hu ***
méhészeti	9 hu 1828 hu ***	elnök asszony	36 hu 3190 hu ***
interetnikai	5 hu 120 hu ***	szót elnök úr	17 hu 36 hu ***
EBESZ	10 hu 3547 hu ***	biztos asszony	16 hu 360 hu ***
nyugat-balkáni	6 hu 1439 hu ***	tisztelt képviselőtárs	22 hu 1905 hu ***
kohéziós	19 hu 11602 hu ***	tisztelt elnök	23 hu 2919 hu ***
Progress-program	4 hu 6 hu ***	elnök úr	89 hu 20859 hu ***
WTO	11 hu 5551 hu ***	tisztelt elnök úr	18 hu 2507 hu ***
méhégeszségügy	4 hu 35 hu ***	mai vita	10 hu 348 hu ***
lisszaboni	23 hu 15184 hu ***	szót tisztelt elnök	9 hu 3 hu ***
mikrohitelezés	4 hu 261 hu ***	tisztelt biztos úr	9 hu 28 hu ***
EBB	4 hu 264 hu ***	úr tisztelt képviselőtárs	7 hu ***
rendőrákadémia	4 hu 446 hu ***	elnök úr tisztelt képviselőtárs	7 hu ***
vízummentesség	5 hu 1525 hu ***	szót tisztelt elnök úr	7 hu 3 hu ***
Kirgizisztán	5 hu 1553 hu ***	fontos alapjog	7 hu 29 hu ***
TEN	4 hu 651 hu ***	kedves kolléga	13 hu 2794 hu ***
gabonaár	4 hu 731 hu ***	kohéziós politika	13 hu 3158 hu ***
biodiverzitás	8 hu 4657 hu ***	tisztelt elnök úr tisztelt képviselőtárs	6 hu ***
tagállami	12 hu 8708 hu ***	ipari katasztrófa	7 hu 713 hu ***
EIB	5 hu 1828 hu ***	tisztelt kolléga	7 hu 774 hu ***
dohai	4 hu 926 hu ***	kedves képviselőtárs	6 hu 279 hu ***
stresszteszt	4 hu 965 hu ***	tisztelt biztos	5 hu 7 hu ***
McAvan	3 hu 13 hu ***	európai költségvetés	5 hu 140 hu ***
növényvédőszer	5 hu 2134 hu ***	kereskedelmi deficit	5 hu 254 hu ***

6. ábra: Terminuslista (OneClick Terms)

Ezekkel az eszközökkel a fordító- és tolmácsolókat egyaránt gyakorolhatják a European Master's in Translation európai uniós kompetencia-keretrendszerben meghatározott információkeresési kompetenciát (vö. Chodkiewicz 2012), illetve a korpuszok használatát a tolmácsolási eseményre való felkészülésben.

3.2. Szaknyelv

A MEPIK párhuzamos korpuszok mellett összehasonlítható korpuszokat is kínál, amelyek kiegészítik a párhuzamos korpuszok használatát, mivel a két korpusztípus eltérő típusú információval szolgál. Amíg a párhuzamos korpuszok az adekvát megoldások és stratégiák tárházai, addig az összehasonlítható korpuszok a normatív nyelvhasználatról tudósítanak (Sandrelli 2005). A fentebb már ismertetett funkciókon túl a Sketch Engine úgynevezett „word sketch” elemzése különösen alkalmas bizonyos terminusok szaknyelvi használatának felderítésére, ahogy a 7. ábra mutatja.

3.3. Önálló gyakorlás

A hangzóanyagoknak köszönhetően a tolmácsolás önálló gyakorlására is lehetőség nyílik. Mivel a MEPIK anyagai valós tolmácsolási eseményt rögzítenek és tolmácsolási anyagokból épül fel, a korpusz tolmácsainak teljesítménye az elvárt, mérvadó hivatásos tolmácsolási viselkedést testesíti meg, amelyhez a hallgatók mérhetik saját képességeiket. Az angol és magyar nyelvű átírások és a megfelelő hangsáv együttes lejátszásával (pl. az EXMARaLDA segítségével) is gyakorolható a tolmácsolás. Az EXMARaLDA programmal a kitöltött és néma szünetek annotálása és összesítése is lehetséges. A hallgatók felvételt készíthetnek a saját tolmácsolásukról, amelyet WAW- vagy MP4-formátumba betöltve a programba egybevetethetnek a hivatásos tolmács beszédével.

4. Következtetés

A jelen tanulmány a tolmácsolási korpuszok pedagógiai lehetőségeit tárgyalta a tolmácsolás-képzésben, bemutatva a MEPIK intermodális korpusz tulajdonságait és felhasználhatóságát. Ugyan a tolmácsolási korpuszok még nem képzik a tolmácsolás bevetett részét, számos ígéretes oktatási alkalmazást rejtenek magukban a hagyományos és a távolléti oktatásban egyaránt.

WORD SKETCH

MEPIK, Hungarian

bizottság as noun 131x

modifiers of "bizottság"	verbs with "bizottság" as object	verbs with "bizottság" as subject	"bizottság" and/or ...	"bizottság" is a ...
<p>európai ... az Európai Bizottság</p> <p>költségvetési ... a Költségvetési Bizottság</p> <p>ipari ... ipari bizottságban</p> <p>javaslattevői ... Bizottság javaslattevői</p> <p>különféle ... különféle bizottságokból</p> <p>szakértő ... Bizottság szakértői</p> <p>mezőgazdasági ... mezőgazdasági bizottság</p> <p>fejlesztési ... A Régió Fejlesztési Bizottság</p> <p>parlament ... közös parlamenti bizottság elnökeként</p> <p>foglalkoztatási ... Foglalkoztatási Bizottságban</p> <p>régió ... A Régió Fejlesztési Bizottság</p> <p>Európa ... Európa Bizottság</p>	<p>felszólít ... amikor felszólítja az Európai Bizottságot hogy</p> <p>vár ... Bizottságtól várunk</p> <p>kér ... Kérem a Bizottságot</p> <p>fordul ... fordulunk a Bizottsághoz</p> <p>fölkér ... Fölkérem a Bizottságot</p> <p>feltesz ... feltenni a Bizottságnak</p> <p>monitorozik ... Bizottságnak monitoroznia</p> <p>felkér ... Felkérem az Európai Bizottságot</p> <p>működik ... működhesenek a Bizottságtól</p> <p>megtárgyal ... Bizottságban megtárgyalta</p> <p>vizsgál ... Bizottságot vizsgálja</p> <p>készít ... Bizottságot hogy készíttesen</p>	<p>fontol ... Bizottság fontolja</p> <p>megköt ... Bizottság megkötötte</p> <p>sorol ... Bizottság helyesen sorolja</p> <p>monitoroz ... Bizottság monitoroztatni</p> <p>megküld ... Bizottság megküldte</p> <p>megtárgyal ... Bizottság megtárgyalta</p> <p>megjelent ... Bizottság megjelentette</p> <p>visszavon ... visszavonja a Bizottság</p> <p>elvégez ... Bizottság elvégezte</p> <p>ellenőriz ... Bizottság ellenőrízze</p> <p>támad ... Bizottság támadja</p> <p>kényszerít ... Bizottság arra kényszeríti</p>	<p>tanács ... Tanács és a Bizottság</p> <p>parlament ... bizottság és a parlament</p> <p>bizottság ... el az ipari bizottság és a költségvetési bizottság javaslatát ezen sorok</p> <p>mulasztás ... Bizottság korábbi mulasztása</p> <p>összhang ... Bizottság és a Tanács ezzel összhangban</p> <p>szakértő ... szakértők - és a Bizottság</p> <p>frakció ... bizottságokban és a frakciókban</p> <p>sor ... Bizottságon és 15-ökön a sor</p> <p>rendelkezés ... Bizottságtól és ez a svájci rendelkezés</p> <p>kompromisszum ... kompromisszummal a Gazdasági Bizottságban</p> <p>bank ... Bizottsággal és az Európai Fejlesztési Bankkal</p> <p>jövő ... Bizottsággal a jövőben</p>	<p>tagállam ... Bizottság a tagállamok</p>
"bizottság" 's ...	determiners before "bizottság"	postpositions after "bizottság"	"bizottság" is ...	usage patterns
<p>tag ... bizottság tagja</p> <p>javaslat ... bizottság javaslatát</p> <p>dolog ... a Bizottság dolga</p> <p>elnök ... közös parlamenti bizottság elnökeként</p> <p>figyelem ... Bizottság figyelmét</p> <p>jog ... Bizottság javaslattevői jogát</p> <p>munkatempó ... Bizottság munkatempóját</p> <p>munkaprogram ... Bizottság munkaprogramját</p> <p>mulasztás ... Bizottság korábbi mulasztása</p> <p>főigazgatóság ... Bizottság főigazgatósága</p> <p>közlemény ... Bizottság közleményét</p> <p>meghívás ... bizottság meghívására</p>	<p>a ... a Bizottságtól</p> <p>az ... az ipari bizottság</p>	<p>szemben ... bizottsággal szemben</p> <p>által ... Bizottság által</p> <p>számára ... Bizottság számára</p>	<p>bátor ... Bizottság bátor</p>	<p>in nominative ...</p> <p>in ablative (-tól) ...</p> <p>in dative (-nak) ...</p> <p>in accusative (-t) ...</p> <p>in inessive (-ban) ...</p> <p>in instrumental (-vel) ...</p> <p>in plural ...</p> <p>in allative (-hez) ...</p> <p>possessors of "undefined" ...</p> <p>in singular ...</p> <p>3rd person singular ...</p> <p>as possessive ...</p>

7. ábra: A bizottság „word sketch”-e

Irodalom

- Bendazzoli, Claudio – Russo, Mariachiara – Defrancq, Bart 2018. Corpus-Based Interpreting Studies: A Booming Research Field. *InTRAlínea*. Special Issue: New Findings in Corpus-based Interpreting Studies. <http://www.intralinea.org/archive/article/2304> (2021. 03. 27.)
- Bendazzoli, Claudio 2018. Corpus-Based Interpreting Studies: Past, Present and Future Developments of a (Wired) Cottage Industry. In: Russo, Mariachiara – Bendazzoli, Claudio – Defrancq, Bart (eds.): *Making Way in Corpus-Based Interpreting Studies*. Singapore: Springer Singapore. 1–19. https://doi.org/10.1007/978-981-10-6199-8_1
- Bernardini, Silvia – Ferraresi, Adriano – Miličević, Maja 2016. From EPIC to EPTIC – Exploring Simplification in Interpreting and Translation from an Intermodal Perspective. *Target* 28/1: 61–86. <https://doi.org/10.1075/target.28.1.03ber>
- Chodkiewicz, Marta 2012. The EMT framework of reference for competences applied to translation: perceptions by professional and student translators. *The Journal of Specialised Translation* 17: 37–54.
- Defrancq, Bart – Plevoets, Koen – Magnifico, Cédric 2015. Connective Items in Interpreting and Translation: Where Do They Come From? In: Romero-Trillo, Jesús (ed.): *Yearbook of Corpus Linguistics and Pragmatics 2015*. Cham: Springer International Publishing. 195–222. https://doi.org/10.1007/978-3-319-17948-3_9
- Fantinuoli, Claudio 2018. The Use of Comparable Corpora in Interpreting Practice and Training. *The Interpreters' Newsletter* 23: 133–149.
- Ferraresi, Adriano 2016. Intermodal Corpora and the Translation Classroom: What Can Translation Trainers and Trainees Learn from Interpreting? *Linguaculture* 2: 27–51. <https://doi.org/10.1515/lincu-2016-0011>
- Götz Andrea 2017. Az első magyar intermodális korpusz bemutatása. Kutatási lehetőségek. *Argumentum* 13: 126–39.
- Kovács Tímea 2020. Korpusznyelvészet és tolmácsolás. In: Kovács Tímea – Adorján Mária (szerk.): *Korpusznyelvészet és nyelvi közvetítés*. Budapest: LHarmattan Kiadó. 73–90.
- Sandrelli, Annalisa 2010. Corpus-Based Interpreting Studies and Interpreter Training: A Modest Proposal. In: Zybatow, Lew (ed.): *Translationswissenschaft – Stand und Perspektiven*. Frankfurt am Main: Peter Lang. 69–90.
- Schmidt, Thomas – Wörner, Kai 2009. EXMARaLDA – creating, analysing and sharing spoken language corpora for pragmatic research. *Pragmatics* 19/4: 565–582. <https://doi.org/10.1075/prag.19.4.06sch>
- Shlesinger, Miriam 2009. Towards a Definition of Interpretese: An Intermodal, Corpus-Based Study. In: Gile, Daniel – Hansen, Gyde – Chesterman, Andrew – Gerzymisch-Arbogast, Heidrun (eds.): *Efforts and Models in Interpreting and Translation Research: A Tribute to Daniel Gile*. Amsterdam: John Benjamins. 237–53.

Internetes források

W1: https://corpora.dipintra.it/public/eptic.cgi/first_form (2022. 04. 25.)

W2: <https://research.flw.ugent.be/en/projects/epicg-european-parliament-interpreting-corpus-ghent-step-further> (2022. 04. 25.)

W3: <https://terms.sketchengine.eu/> (2022. 04. 25.)